

LA CAMPANA DE GRACIA

III AIGUA VA!!!

Anem, plegueu, que la República no está per músicas.

LLOPS AB LLOPS MAY SE MOSSEGAN.

Si 'ls haig de dir la veritat, de la crisis sempre me 'n he rigut.

Quan tothom deya: hi ha crisis, lo ministeri està á punt de caurer, han estallat grans dissensions en son seno, jo deya: no tingueu por, no arribarà la sanch al riu, llops ab llops may se mossegan.

Ja tenia rahó en Castelar quan aplicaba á la crisis ministerial aquell quènto del sermó de passió: prou anaba bé quan deya qu' ell estava en lo secret de que si be 'l ministeri era mort, tenia la seguritat de que ressucitarà al tercer dia.

¿Volen saber també perque la caiguda del ministeri 'ns tenia sense cap cuidado?

Perque sempre 'ns hem rigut d' aquestas divisions ridícules que hi ha entre 'ls realistas.

Que si pujarán los conservadors y allavoras anirem enredada... que si pujarán los radicals y allavoras donarem un pas endavant... ¿Y qué? ¡Donchs hi ha conservadors y radicals!... ¿Volen dir que 'ls uns fan la guerra als altres?

Si, prou. Plàntinmelas al clatell.

Per mi ja 'ls poden haber batejat com vulguin, ja poden titularse com 'ls sembli millor: per mi 'tots son uns!

Tots tenen uns mateixos principis, uns mateixos medis é iguals fins; tots volen viurer, donar bastó al poble y assegurar-se be per may qu' hagin de abandonar la presa.

¿Qué se me 'n dona, donchs, morir del cólera ó de la verola? ¿Qué 'm fa á mi que una riera m' arreplegi pel camí ó que l' aigua invadeixi la meva casa, si de totes dues maneras moro igualment ofegat? Lo que jo vull es que no hi hagi epidemias, ni rieradas; lo que jo ambiciono es que no hi hagi monárquichs...

Sempre que 'ls digan: la sórt d' Espanya va á cambiar, hi ha cambi de ministeri.... vostés han de preguntar: ¿ha triunfat la república?...

Si 'ls hi contestan que no, que lo que hi ha hagut ha sigut un sensill cambi d' homens, que las institucions segueixen sent las mateixas, no 's fassin il-lussions de cap classe: la sort no cambiarà y lo que podrá cambiar será mes bé la desgracia.

Desenganyintse: si es sert allò:

quien á buen arbol se arrima

buenas sombra le cobija,

ambé ho haurá de ser aixó altre:

quien á mal arbol se arrima

mala sombra le cobija.

¿Han vist may cap om que dongui peras? ¿Han vist may cap rey que fassi la felicitat de cap pais? ¿Han vist cap monarquia que siga la salvaguardia, l' escut fidel de las institucions que 'l poble vol y estima?

Jo no senyors, y vostes tampoch.

La monarquia es pe 'ls pobles lo mateix que aquell arbre que surt á l' Africana y que li diuen manzanillo. ¡Desgraciat del pais que s' ha de acullir baix la venenosa sombra del arbre de la monarquia!

N' hi ha que s' hi troban be. N' hi ha que la monarquia encara 'ls agrada. Ja ho crech. Tambe hi ha comerciants que 'ls agrada que en lo nostre pais hi hagi contrabandistes. ¿No es veritat senyor Puig y Llagostera?

¡Qu' es bonich, qu' es bo, qu' es deliciós allò de poder vendrer género sense haber pagat drets de Aduana!... Si 'l Estat ne surt perjudicat que 's fassi repicar. Lo comerciant egoista té aquesta teoria: jo, jo y sempre jo.

¡Que 's pensan que n' hi ha pochs de rea-

listas que ho son per las mateixas ó parescudar rahons perque certs comerciants son decidiuts protectors del contrabando?

Ja 'n coneix jo mes de una grossa que sempre deuhen estar dient: si aixó es guerra ni may que hi hagi pau!... ¡Cóm se coneix que la monaquía 'ls topa!

Al ranxero de ahir que abuy es comandant, si no ha arribat encara á general; al pelon y miserable de quatre dias enrera que abuy ja no ha de anar á estafar á cap fondista y que ja està que rebossa de diners per totes las butxacas; al estúpit ignorant que may habia pogut lograr mes que desaires y mostras de reprobaçió y que abuy se veu alt y encumbrat com may ningú, ni ell mateix, se podia imaginar; al home que ahir se burlaba de tots los que tenian creus y tota llei de condecoracions y are veu son pit convertit en una botiga de quinalla... vagin, parlantli mal de la monarquia, díguintli que 'ls reys son uns tirants; ja veurán lo que 'ls hi contestarà.

Es clar. Si son uns farsans ¿cóm pot haberhi pere ells res millor que la monarquia que no es altre cosa que una farsa? Aixó es tant lògich, es tanta en son lloch com que nosaltres diguem que tots los reys y tots los realistas están deixats de la ma de Deu, com que nosaltres sostinguem que son uns insensats si 's pensan que tanta farsa no ha de tenir un fi...

Los monárquichs ens fan l' efecte de una societat de *socorros mútuos*. Tots están interessats en que la cosa duri. Si 'ls agradan las figas de la figuera, no tingan por que cap d' ells s' entretenga en corcar las arrels.

Las disputas podrán ser per veurer qui 's menja primer las figas, pero per aixó l' àrbre segueix donant son fruit y tot lo mes que pot suchsehir es que 'ls uns no 'n menjin abuy per menjarne l' endemà.

Per eix motiu quan jo sento á dir: ¡crisis... crisis... crisis!... tot seguit amaneixo la ploma per esclamar: ¡farsa... farsa... farsa!

Lo corolari de tota crisi es: *quitate tu, para que me ponga yo*. La taula está sempre parada, lo dinar está llest, la sopa es á taula. Tota la qüestió 's redueix á saber qui hi dinarà lo dia de abuy.

Per are segueixen dinanthi los mateixos qu' hi varen dinar ahir. Han sigut prou espervillets per aixó. La majoria unida y compacta ha cregut que lo millor era que seguissin menjant los que fins ara han tragat. Avants qu' ells ho habian resolt ja las parts interessadas. ¡Be va aixó!

Per nosaltres lo mateix es que menjin los uns com que menjin los altres.

¡Menjeu, menjeu!

¡Aprofiteus mentres durá la ganga!

Veurem si aixó durará gaire.

BATALLADAS.

La conciliació ja no 's romp. Lo que per ara s' ha acordat seguir rompent, es la Constitució.

En Rivero havia dit que lo ministeri no podía seguir constituit d' aquesta manera.

Donchs hi segueix.

Are vosté deu trobar que ja pot seguirhi. Aquets ministres, ho son á proba de bomba.

En Montpensier va anar l' altre dia á las Corts.

Avants de entrar en lo Congrés va saludar al president

¡Quina urbanitat té 'l senyor duch de Montpensier!

Vaja, fora un rey molt ben educat.

Si no que jo mes m' estimaria un president de republica federal ordinari.

En Montpensier li debia dir á don Salustiá.

—Deu lo quart senyor don Salustiá. ¿Com ho passa?

—¿Be y voste?

—Jo á la disposició de voste si 's fa montpensierista.

Lo congrés, diu un telégrama de Madrid, va veurer ab indiferencia l' entrada d' en Montpensier en lo Congrés.

Ja, ja. Ab indiferencia, ¡eh?

Prou me sembla que la professió devia anar per dins.

Hi ha qui assegura que 'l duch de Montpensier es una especie de Puig y Llagostera, y que, al igual qu' aquest senyor, té unas cartas de homens de la situació molt importants y que amenassa ab llegirlas. ¡Que llegeixi! ¡Que llegeixi!

Los republicans federais sempre veyem ab gust lo descubriment de las farsas que en lo nostre pais s' estant representant.

Lo general Serrano parla un xiquet massa de perillar las institucions y l' ordre.

¿Si deu saber alguna cosa que no saben los del progrés?

¿Que 'ls hi sembla si plantejessem la República federal y al dia seguent de haberla plantejada un sensill cambi de ministeri fos prou motiu per ferla perillar? ¿No es veritat que aquesta república fora una federal ben bunyol?

Lo dia que la República Federal siga un fet en lo nostre pais, deixin fer: no perillarà ab un cambi de govern.

Si un cambi de govern posa en perill una monarquia y no posa en perill una República, ¿quina d' aquestas dues formes de govern es mes estable y ofereix mes condicions de perpeuitat, senyors doctrinaris?

En la corrida de toros del dijous passat va haberhi desgracias. Un pobre sereno va rebrer una ferida en un costat, á consecuencia de la qual potser ja haurá mort á n' aquestas horas, y un pobre picador va sufrir també un' altra ferida si bé de no tanta gravetat.

Mentre aquestes costums bárbaras y salvatges no 's desterrin del nostre pais tots los dias haurem de deplorar desgracias.

Y no es lo mes trist que encara 's conservin en Espanya semblants espectacles. Lo que si dona lloch á molt tristes reflexions es que las autoritats s' interesen per elles y procurin treballar per que 's celebren ab tot llument.

En Barcelon hem vist en aquestas últimas corridas que 'l governador civil ha treballat perque las senyoras y las societats regalessin monyas y banderillas, ab tanta assiduitat com

si's tractés de realitzar una exposició industrial.

¡Pobre país que consent á tals autoritats!

Are mateix los pobres empressaris de teatres de fora haurán de plegar.

Diem això perque los catòlichs, no contents ab las funcions de iglesia, donan balls públichs, disparan castell de foc, etc. Y com tot això ho fan *gratis et amore* resulta que fan una competència espantosa als pobres empressaris dels teatres y punts de recreo d' estiu.

No para tot aquí, sino que mentres los empressaris no poden fer ballar lo can-can en los seus establiments de recreo, en los embalats dels catòlichs s' hi balla que 's un gurt, ab lo qual en Soler y Matas demostra qu' es partidari de la igualtat.

¡Aquesta gent de *La Campana* sempre está de gresca!...

Algú 'ns ha observat que 'n lo ministeri que varem proposar l' altre dia 'ns hi varem descuidar lo ministeri de Gracia y Justicia.

No va ser un descuit.

La Gracia ja la tenen tots los ministres junts y la *Justicia* no hi fa cap falta, puig en un ministeri progressista ja es sabut que la justicia hi brilla per la seba ausència.

—¿Qué tal lo número passat?

¡Ja ho crech que 'ls debia agradar!

¡Càl! Si 'l nostre dibuixant no sé d' ahont se las treu.

Vegin si debia agradar que varem agotar la edició y això qu' era grossa.

Vaja, que digan lo que vulgan, que 'ls catalans som homens de gust.

Aquesta notícia donguintla á llegir á algun progressista, que potsé 's morirà del disgust.

LA BONAVENTURA.

BALADA.

Gitaneta, gitaneta,
la de la cara encisera...
Digam per volta primera
tot lo que 'm té de passar.
Que si acás tú ho endevinas
y me portas bcnas novas,
te daré jo d' amor provas
ab tú ananme á enmaridar.
—Ay no! I fuig, perqué tú un dia
vas deixarne compromesa
á una dona que compresa
son amor te vá entregar,
y després perqué tenías
l' entorxat que te halagaba,
ton exercit ne cridaba:
«la compresa anirà á baix!»
—Gitaneta, gitaneta,
vesten prompte de má vora...
sino fujes, de aqui un' hora,
jo 't faré donar la mort!
Que si jó vaig destronarne
la compresa que m' aymaba,
era 'l Poble que cridaba
y pe 'l Poble vull la sort.

Gitaneta, gitaneta,
si tú 'm portas bonas novas,
te daré jo de amor probas
ab anells totas d' arjent,
y si acás lo cor me reblas
ab mentidas que afalagan
v à los cors sempre amanyagan,
jo la mort te donaré.

—Calla, calla, que si escoltas
y tant clà com 'l sol brilla,
la vritat pura y sensilla
jó, galant, te la dirè.

Tú erats amo de una Escuadra
que á lo mon temó infundia,
y pe 'l Poble vas fè un dia
lo que may habias fet.

Destronares á una dona
que los furts ne trepitjava;
la corona que aguantaba
no era bona per son cap;
mes tingueres altra mira
que no anava per lo poble
y si un cop ton cor fou noble,
la noblesa te ha faltat.

—Ay! gitana, gitaneta!
prempte fuig de bora meva
perqué veig la llenga teva
y me causa al cor espant;
vésten, vesten que si creyas
lo que poch are 'm contavas
gitana, te enganyabas
que aqueix hom' no pot regnar.

Gitaneta, Gitaneta
si tú m' donas bonas novas,
te daré jo de amor probas
fente dama de un galán;
més si acás lo cor me reblas
y no 'm dons il-lusió pura,
ja may mes Bona-ventura
jo de tú voldré escoltar.

—Tú per cent noranta un home
ne vas pendrer la corona,
sens mirar que 'l que la dona
no té dret per podeu fer...

Que si 'l poble 't deix que sigas
son monarca, vindrà dia
que perdrás tú l' alegria
perqué 'l poble no vol Reys!
Ay, Gitaneta, Gitana

tú, la pau del cor me has treta,
vesten, vesten qu' ets guapeta
y no 't vull jo dar la mort...

—Pobre rey! si lo que 'm contas
es vritat nina ensicera...
¡Ay Rey, si la Nació entera
algun dia dona 'l Cop!!!

PAU ROSELLA Y S.

BATALLADAS.

Desde 'l cop de la Comuna
lo petroli està tant alt...
que ja ha arribat dalt las torres
de la santa Catedral.

Avuy casi no es possible parlar d' altra cosa que de crisis.

Los ministres estan decidits á anarsen; diuhen que ja estan cansats de ser homens de govern, que la salut se 'ls esapilla, que la fa-

milia 'ls reclama y que ab això 's volen retirar de las esferas gubernamentals.

Reflexionat lo pas que anavan á donar 'ls han semplat qu' encara podian seguir uns quants mesets governant.

¡Oh! ¡Ser minstre es una pena! No dona mes que disgustos.

—¿Qué 's formará ministeri radical? Si ó no?

—Me sembla que no.

—Jo que 'm creya qu' are 's donaria un pas endavant.

—També m' agrada vosté.

—Perque?

—¿Qué no ho sab que 'ls reys no hi volen saber res ab la llibertat?

Don Amadeu 's va negar á admetrer las dimissions als ministres fundantse en que las tals renuncias eran anti-parlamentarias.

¿Hauria tingut aquets escrúpols si en lloch de ser inminent (donada la crisis) un ministeri radical ho hagués sigut un govern reaccionari?

La monarquía, ja siga democrática ja siga ab ali-oli, sempre està tallada per un mateix patró.

Un vell de setanta y tans anys disputaba ab uns quants joves de vint y cinch anys per veurer qui correria mes depressa.

—Tanta gala com fan de la lleuheresa de las seves camas, deya 'l vell, y jo estich segur de que si m' hi poso 'ls deixo á tots á derrera meu.

—¿Que ha de deixar! deya 'l un.

—No es capás vosté de ferho, deya 'l altre.

—Donchs ja poden apretar á correr, respondé 'l vell convensut de que fora ell lo qui quedaria bé.

Del dit al fet. Lo mateix va ser pronunciar lo vellet aquellas paraules que apretar á correr tots los jovens, ab tanta lleuheresa y velocitat que casi apareixian auells. Lo vell sonigué, y quan ja 'ls vegé ben lluny y conegué qu' estaban ben cansats, se 'ls hi girà d' esquena y 's posà á caminar ab pas molt pausat; y com mes corrian los altres mes s' allunyaban d' ell, mes enredadera d' ell se quedaban.

Aixis adelantan molts progressistas quan diuhen ab veu molt plena qu' ells son mes liberals que nosaltres y que de tant que adelantan ens deixan enredadera.

Si 'ns hi deixan no será perque corren mes, sino perque se 'ns giran d' esquena.

Ab tota aquesta crisis lo qui hi està estufat de veras es don Salustiá.

Ja ha perdut 'l compte de las vegadas que ha anat al palau á conferènciá ab lo rey y á parlar de la gravetat de las circumstancies.

¡L' Olózaga parla ab lo rey! ¡Se ha vist may ditxa mes colossal! Are si que no haurem de dir allò:

¡Ay del país que asi se entrega á ánimos turbados! Señores: ¡Dios salve al país! ¡Dios salve al rey!

Asseguran qu' en Serrano va dir en una reunió de la majoria qu' ell se presentaria á

las Corts per esplicar la crisis ab las següents paraules:

—Senyors diputats: hi ha crisis perque som vuit ministres y l' un no pot veurer als altres.

Agafo un llibret que á una de las nenes de casa li fan donar de memoria á costura.

Es un compendi de la historia sagrada.

L' obro y... ¡vegin quina casualitat! lo primer que trobo es aixó:

P. Quien mató á Abel?

R. Su hermano Cain.

¡Lo diantre de la Historia Sagrada!

—Be, ¿que ha fet 'l ministeri? ¿Ha caigut ó no ha caigut?

—Ha caigut y no ha caigut.

—Velhi aqui una cosa que la entench y no la entench.

—Perque?

—No la entench perque una cosa no pot ser y deixar de ser á un mateix temps, y la entench perque 'ls progressistas fan com los sants de *in illo tempore*: fan miracles.

—Lo que no entent jo li esplicaré.

—¿Vejam?

—No ha caigut perque segueix lo mateix ministeri; pero ha caigut perque quedantse ha donat una caiguda.

Molts diuen que 'l ministeri encara que 's quedí serà un ministeri cadaverich y per lo tant sense cap lley de prestigi,

—Ab prestigi ó sense prestigi, deu pensar en Sagasta, lo cás es que segueixo sent minstre.

Vostes ja debian dir:

—¡Gracias á Deu que 'n Sagasta se 'n va del ministeri!

Si, prou. No 'ns lo treurém de sobre ¡ni ab fum de sabatots!...

En Serrano ab las esplicacions que ha donat en lo parlament ha dat á comprender qu' es un gran cap.

Ha dit que dias enrera li va semblar qu' era arribat lo cas de deslindar lo camp, de romper la conciliació; pero que despues ha vist que aixó no podia ser, que las institucions corrian perill si la conciliació 's rompia, ab aixó que per are llops y ovelles, tiris y troys, seguirian units y compactes com á bons germans.

¡Quin cap té en Serrano mes privilegiat! ¡De aixó se 'n diu un home previsor!

Senyor Cubi: li recomano aquest cap.

Ahir, segons en Serrano, era possible rompre la conciliació.

Abuy, segons lo mateix personatje, ja no es possible que la conciliació 's rompi.

Veurem demá lo que serà possible, segons lo general Serrano.

Ahir, don Francisco Serrano, era minstre de donya Isabel II.

Abuy, don Francisco Serrano, es minstre de don Amadeu de Saboya.

Veurem demá de qui serà ministre don Francisco Serrano.

Diu lo general Serrano, que si 's romp la conciliació corren gran perill las institucions.

¡Si qu' estan ben consolidadas!

Si 's rompés la conciliació, tal vegada puajaran al poder los cimbrius juntament ab los progressistas radicals y 'ls unionistas quedarian á racó. Y aixó no potser, ieh don Francisco Serrano?

No potser, perque.... las institucions perillarian!...

Si las institucions han de perillar gota, val mes que no 's rompi la conciliació.

¡Ay no! ¡Lo senyor nos guardi de semblants perills!

Jo cada dia reso un pare nostre á sant Antoni, perque guardi de pender mal á las institucions.

Los tallers *Baldufa* y *Ambut* varen regalar banderillas y muletas per la corrida que 's va celebrar lo dia de sant Pere.

Sempre habiam cregut que aquestas dues societats eran molt... *avansadas* y molt amants de la *civilisacio*.

Lo mes salat del cás es que las *banderillas* y las *muletas* varen ser regaladas molt *espontaneamente*.

Don Bernat, á qui li agrada mucho el jaleo (¡Olé!) va enviar á dir als socis que fessin lo favor de regalar alguna cosa pels toros. Los socis varen correspondre galantment á la atenta comunicació de don Bernat, lo digne satélit de don Fernando séptim, lo tauromáquich per exelencia. Ben fet, ab la autoritat sempre es bo... *estarhi be*.

Després no 's tolerarian balls immorals, ni funcions indecents com las que 's donan en alguns clubs ímpolítichs de Barcelona.

Una cosa es la política y un' altra cosa es ser socio de la *Baldufa* ó del *Gavilan*.

Ab puntualitat recomendable segueix veyent la llum pública la *Historia de la República Suissa*, que publica la casa Perez y Compañía. Trenta quatre entregas van ja publicadas de aquesta importantíssima historia. Ab l' últim repart, hi va una preciosa lámina, obra d' en Planas, representant la mort de Gessler, causada per Guillem Tell.

Per qué la situació 's consldidi, per qué no perillin las institucions, lo millor que podrian fer, fora apuntalarlas formant un ministeri compost de la següent manera:

Presidencia: Serrano, unionista.

Gobernació: Sagasta, progressista.

Hicenda: Moret, cimбри.

Gracia y Justicia: Caixal, carlí.

Guerra: Cheste, isabelí.

Marina: Topete, montpensierista.

Ultramar: Cánovas, alfonsista.

Estat: González Brabo. (?)

Foment: Nocedal. (?)

Me sembla que aquest fora un bon ministeri homogeneo.

Potser hi hauria rahons, pero en aquest cas los federals ja hi posariam pau.

Lo rey, contestant al mensatge de las Corts, recorda que Espanya ha fet molts sacrificis per la seva *independencia*,

¡Si n' ha fet!

¡Y 'ls qué fará!

Hi ha hagut molts moviments de tropa.

Mentre hi hagi tropa sempre tindrém malestar é inquietut.

Res, res. Los federals hem d' abolir l' exèrcit.

Y l' abolirém, no 'ls ne capiga dupte.

Recomanem al públich la vista panorámica dels

INCENDIS DE PARIS

que lo nostre editor ha posat á la venta. Es una vista curiosíssima ab la qual los que la adquireixin se farán cárrec de quins edificis han sigut incendiats y quins s' han salvat de las llamaradas. Cómprintla, que no 'ls doldrá lo que 'ls costi.

Forma una lámina marca major, bon paper, ab la seba correspondient esplicació al peu y val sols UN RAL!

Hem posat á la venta la primera obra de 'n Pitarra, la mes aplaudida de totes, *La esquella de la Torratxa*. Conté 20 páginas casi foleo á dos columnas, una lámina y val sols UN RAL.

Tothom que 'n vulgui que 'n demani.

Solució á la xarada del número passat

BA-GA-TE-LAS.

ANUNCIS.

Código penal, á 6 rs.

Código penal y legislación penal, 12 rs.

Manual del matrimonio y registro civil, 8 rs.

Manual de legislación de aguas, á 6 rs.

Manual de Caza, pesca y uso de armas, 2 rs.

Manual de quintas de 1871, 12 rs.

La novela de Egipto por Castro y Serrano, á 20 rs.

Cuestiones políticas y Sociales por Castelar, 3 t

8° 27 rs.

La fórmula del progreso id, 4 t 8° 9 rs.

Dafensa de la formula del progreso id, 1 t 8° 9 rs.

Baraja de amor. Juego de buena sociedad para entretenimiento y recreo de las tertulias. Cada juego, 6 rs.

Situación política de España á vista de pajaro un sueño de Gonzalez Bravo, 2 rs.

Todos los folletos escritos por Roque Barcia y cuantos folletos y obras modernas se han publicado en sentido republicano,

Ordenanzas de aduanas, adicionadas con

Aranceles y tratados de comercio, 12 rs.

Delicias del paraíso por Selgas, 14 rs.

Collección de obras de Julio Verne, Laboulaye y Magne-reid, etc., á varios precios que no pasan de 5 rs.

Barcelona. Imp. de la V. é H. de Gaspar.

I. LOPEZ, editor.